

Aansluiten bij de cliënt in de veranderende werkelijkheid

Jolanda Stroet & Diana Sennhenn
Gespecialiseerd Verzorgende Psychogeriatric

11 april 2019

- <https://www.youtube.com/watch?v=8tGkA1roeBQ&list=RD8tGkA1roeBQ>

*Als ik zo oud geworden ben
dat ik geen mensen meer herken,
en niet eens je naam meer weet
pak dan mijn hand nog even beet.*

*En zeg me zo gedag,
laat me voelen dat je me mag.
Wellicht dat ik het gevoel herken
dat ik voor iemand, iemand ben.*

Inhoud presentatie

- Voorstellen
- In het kort; wat is dementie?
- Wat is validation?
- Wanneer pas je validation toe?
- Hoe pas je validation toe?
- Mijn profiel “ken de cliënt”
- In de praktijk.
- Wat zijn de resultaten?
- Vragen.

In het kort: Dementie, wat is dit?

- Dementie is een verzamelnaam voor ruim 50 ziektes.
- Elke vorm van dementie heeft een andere oorzaak en een ander verloop.
- Ieder mens is een uniek persoon en heeft zijn eigen levensgeschiedenis.
- Er is dan ook niet één benadering. Er bestaan vanuit de belevingsgerichte zorg verschillende benaderingen, zonder scherpe grenzen.

Wat is Validation?

Latijns valor betekent
waarde

Iemand valideren

**Iemand in zijn waarde
bevestigen**

Doel:

De ouderen met dementie
er toe brengen zich te uiten
en hierbij aan te sluiten.

Iedereen heeft z'n eigen
normen en waarden..
Iedereen heeft z'n eigen
mening en opvattingen..

Iedereen doet het op
z'n eigen manier..

Heb daar respect voor
en de wereld ziet
er al gelijk heel
anders uit..

—Helen Wiers—

Wanneer pas je Validation toe?

Bij cliënten in het tweede of derde stadium van dementie.

- Verbale vermogens verdwijnen langzaam.
- Cliënt is steeds minder ontvankelijk voor prikkels uit de omgeving.

Het echt luisteren naar de cliënt is dus uitermate belangrijk.

Hoe pas je Validation toe?

- Meegaan in de belevingswereld
- Bieden van warmte en veiligheid
- Inzicht in de levensgeschiedenis is heel erg belangrijk

Validation is door iedereen in de directe omgeving van de oudere met dementie toepasbaar, verzorgende en familie en/ of mantelzorger.

<https://youtu.be/US-Arj3I-kk>

Hoe krijg je inzicht?

Mijn Profiel bestaat opgebouwd uit:

- Wat mogen jullie van mij weten?
- Levensbeschouwing: dit is voor mij van waarde
- Omgaan met elkaar
- Dagritme
- Afspraken met familie/ vrienden
- Gewoontes en gebruiken

Hoe krijg je inzicht?

Informatie vertalen naar praktijk

Wat mogen jullie van mij weten?

Mijn naam is:

Ik word graag aangesproken als:

Gezin werk, vrienden:

Ouderlijk gezin:

Jeugd:

Eigen gezin:

Opleiding en werk:

Vrienden:

Dit zijn voor mij bijzondere (prettige en minder prettige) herinneringen of gebeurtenissen waar ik regelmatig aan terug denk:

Levensbeschouwing: dit is voor mij van waarde

Dit betekent geloof, religie en spiritualiteit voor mij:

Dit zijn belangrijke waarden voor mij:

Zo voel ik mij thuis en veilig:

Dit vind ik belangrijk als het over privacy gaat:

Ik geef op de volgende wijze invulling hieraan:

Toepassen in de praktijk

- Bevestigen van gevoelens, niet ontkennen of er om heen draaien
- Door oogcontact te maken en te houden
- Op gelijke hoogte zijn
- Door aanraking, vasthouden of streling
- Op niet bedreigde wijze vragen stellen
- Parafraseren
- Muziek gebruiken

De activiteiten begeleider

Op een middag wordt er bloemschikken georganiseerd. Mw. wordt gevraagd wat voor potje en bloemen ze wilt hebben. Mw. zei: “nee ik ga geen bloemenschikken”.

Non verbale communicatie

Dames van Indische afkomst, dementie stadium 3, afatisch en a-praktisch, bijna geen communicatie in taal mogelijk. Hier is non-verbale communicatie heel belangrijk.

Eenzaamheid

Dhr. Jansen heeft net bezoek gehad van zijn kinderen. Dhr. komt weer op de huiskamer en zegt dat hij zijn kinderen nooit ziet.

Hoe reageer je?

Sundown fenomeen

Eind van de middag worden sommige cliënten onrustig, het begint te schemeren, men wil naar huis, eten koken voor gezin etc....

Onrust

Mw. van 92 jaar is bekend met hart problematiek. Mw. loopt de hele dag op en neer en is continue zoekend. Ze is op zoek naar haar echtgenoot, haar tas, haar appartement en haar kinderen. Ze geeft aan zich grote zorgen te maken omdat zij zou oppassen op haar kinderen.

Wat doe je?

Stel....

Ontkennen van gestelde vragen

Wat zijn de resultaten?

Wanneer we de gevoelens van ouderen met dementie ouderen herkennen en bevestigen, kunnen we de volgende punten realiseren:

- De oudere ervaart minder stress
- Kan een gevoel van eigenwaarde ervaren
- Voelen dat het leven wat hij of zij heeft geleefd ook waardevol was
- Stukje onmacht uit het verleden wegnemen, onverwerkte emoties delen
- Zich gelukkiger voelen
- Afname medicatie gebruik
- Kwaliteit van leven bieden
- En als laatste en heel belangrijk....**het maken van contact**

Zijn er nog vragen?

#durftevragen

